

Italijani se stavijo v bran ob reki Piave.

Avstro-Nemci zavzeli Asiago in mesto Belluno od reki Piave, a zadevajo ob trdovratnejši odpor. General Cadorna odstavljen kot vrhovni poveljnik. Britanci in Francozi hitijo na pomoč.

Britanci uspešni v Palestini. Z drugih front malo važnih novic.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

London, 8. nov. — Avstro-nemške čete so v zasledovanju umikajočih se italijanskih armad, kakor je videti, izsilile prehod prek reke Livence in prisilile generala Cadorno k nadaljnjemu umiku do reke Piave, kjer se bodo Italijani, ojačeni po Britancih in Francozih, postavili v bran vpadnikom. Skoro dva tedna že pripravljajo Italijani svoje postojanke ob tej vodni poti.

Brzjavke iz Rima zatrjujejo, da se Italijani umikajo sistematično in z najmanjšimi izgubami, ne več s tisto naglico, kakor ob italijanskem umikaju iz postojank ob Soči.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

250,000 Lahov ujetih doslej.

Berlin, prek Londona, 8. nov. — Avstro-nemške čete v severni Italiji so prekoračile reko Livenco, je naznanil vojni glavni stan danes.

Ko je bilo nadaljnjih 17,000 Italijanov ujetih v zadnjih malo dneh, je nov ujetih iz Rima danes popoldne naznanil, da je bilo v italijanskem pogonu do zdaj skupaj ujetih 250,000 Italijanov in uplenjenih več nego 2,300 topov.

Uspešno nemško zajemanje ob strani je odrezalo umik italijanskih čet med Tolmezzom in Gemono ter tudi stalne utrdbe pri Monte San Simone.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Izgubili 2,100 štirijaških milj.

London, 8. nov. — Da se bo Cadorna postavil v bran ob reki Piave, je bilo dejansko priznано danes v brzjavki iz Rima, ki pravi, da se francoske in britanske čete zbirajo na zapadnem bregu.

Obe stranki manevrujeta za postojanke in bitka, je rečeno, stopa v svojo prvo razvojno stopnjo. Večji del itar-

lijanske armade je bil zmožen, umekniti se nemoteno.

Več nego 2,100 štirijaških milj ozemlja je bilo prepuščenega vpadnikom.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Straže zadržujejo vpadnike.

Rim, 8. nov. — Umikanje italijanske linije se je nadaljevalo včeraj, je naznanil vojni urad danes. Večje enote so se umikale nenadlegovane.

Italijanske čete so bojevale številne zadnjebojne boje, tekom katerih se jim je posrečilo, začasno zadržati avstro-nemški pogon.

Italijanski zrakoplovi so nadaljevali bombardiranje sovražnih čet ob Tagliamentu in zbili pet sovražnih zrakoplovov.

Reka Livence je samo ena mnogih zaporednih obrambnih paralelnih črt. Italijanska armada ima še v rezervi veliko vojaških krdel, ki pa seveda občutijo učinke zadnjega umikanja svoje glavne armade.

Planine niso več meja.

Sovražna ozemska zasedba na vzhodnem furlanskem nudi žalosten razgled daleč prek svojega vojaškega namena. Planine so bile doslej starodavna meja med severnimi tevtonskimi in južnimi latinskimi plemeni. Avstro-Nemci pripoznavaajo planinsko mejo, izvzemiši za Trident in Trst.

Sedaj tevtonske čete prvokrat zasedajo ozemlje na furlanskih planjavah, ki so najvzhodnejši del Benečanskega. Tak sovražni naval tvori tevtonsko zagozdo proti jugu ob Jadranskem morju.

To prinaša resno vprašanje, ali si hoče Nemčija zagotoviti pristanišče in pomorskih oporišč ob Jadranskem morju, da tako uresniči svojo namero, postati večsila v Jadranskem in Severnem morju, če je aliranci ne odvrnejo od furlanskih planjav.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Generali počasčeni.

Amsterdam, 8. nov. — Neka dunaj-

ska brzjavka pravi, da je v pripoznanje uspehov, pridobljenih na italijanski fronti, cesar Karel povišal generala Krobotina v feldmarsala, podelil nadvojvodi Evgeniu in feldmarsalu von Hindenburgu briljante križca vojaškega reda prvega razreda, z vojnimi odlikovanjem, in generalu von Buelowu veliki križec Leopoldovega reda, z vojnimi odlikovanji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Pričakujejo velikega umika.

Washington, D. C., 8. nov. — Ameriški vojaški veščaki so bili prepričani danes, da bo italijanska armada prisiljena nadaljevati svoje umikanje daleč onkraj svoje sedanje linije ob reki Livenci.

Armadni častniki smatrajo za popolnoma možno mnenje, izraženo po francoskih veščakih v Italiji, da Italijani ne bodo sposobni postaviti se primerne v bran, dokler Cadornova armada ne dospe do zgodovinskega četvero-kotnika "Mantova, Verona, Peschera in Lugano", onostran Benetek.

Vključ neprestanemu umikaju gen. Cadornovih čet so poluradne brzjavke, prejete iz Rima, še nadepolne glede položaja.

"Ničče v Italiji ne verjame," pravi ena brzjavka, "da je mogoče zmanjšati skupnost naroda z entento. V tem oziru se je nemški načrt že izjalovil, in Italijani trdno verjamejo, da se bo nemški vojaški načrt tudi izjalovil."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Cadorna odstavljen.

London, 9. nov. — Armade alirancev so dospele na pomoč Italijanom v njih prizadevi, ustaviti avstro-ogrski naval. Zakesnela brzjavka iz "italijanskega vojaškega pasa", datirana včeraj, pravi, da so britanske in francoske čete med potjo na fronto.

Med tem se posvetuje za linijami vojni svet alirancev, pod vodstvom britanskega prvega ministra Lloyd Georgea in francoskega prvega ministra Painleve. Z njimi sta kralj Emanuel in italijanski minister zunanjih stvari Sonnino.

Vsled posveta je bil stvoren stalen mednarodni vojaški odbor.

Najprvo je bilo oskrbljeno novo vodstvom za italijansko armado. General Cadorna, ki je bil vrhovni poveljnik italijanske armade izza pričetka vojne, ima mesto v novem odboru.

Novi načelniki italijanske armade so bili imenovani. General Diaz je bil imenovan prvim v poveljstvu, gen. Badoglio drugim in gen. Grandino tretjim. Gen. Foch, načelnik štaba francoskega vojnega ministrstva, in gen. Wilson, podnačelnik britanskega generalnega štaba, bosta služila v medalirancem odboru s Cadorno.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Avstrijci zavzeli Asiago.

Berlin, 10. nov. — Avstro-ogrške čete pritiskajo naprej v Suganski dolini in v zgornje reke Piave dolini. Po obupnem bojevanju po ulicah je bilo mesto Asiago zavzeto.

Laške zadnje straže, ki so se postavile v bran ob pogorskem robu in na planjavi, ob stočičih rek zapadno od Livence, so bile odbite. Od Susegane do morja so avstro-nemške armade dospele do reke Piave.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Zajemajo Lahe ob reki Piave.

London, 11. nov. — Novice iz Italije so se jako žalostne. Avstro-nemške armade so zapletene v velikem poskusu, zajeti Italijane ob strani ob reki Piave. Navzdol udarjajo skozi Trentin in so zavzele mesto Belluno na zapadnem imbregu reke Piave, 51 milj severno od Benetek.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Rusko-rumunska fronta.

Berlin, 8. nov. — Blizu mesta Brody in v Moldaviji je bilo streljanje obnovljeno zdajpazdaj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Francoska fronta.

Pariz, 8. nov. — Med nočjo smo

NOV UPOR V PETROGRADU.

Maksimalisti in boljševiki pod vodstvom Lenina nastopili proti Kerenskemu.

UPOR BO BAJE KMALU ZATRT.

Na čelu kazakov in drugih zvestih čet maršira Kerenski v Petrograd.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Upor na Ruskem.

Petrograd, 9. nov. — Vojaški revolucionarni odbor je sklenil, privedi generala Kornilova, voditelja nedavne vstaje, in njegove poročnike v Petrograd ter jih zapreti v trdnjavi sv. Petra in Pavla. Sojeni bodo pred vojaškim revolucionarnim sodiščem.

Petrograd, 9. nov. — V seji kongresa vojaških in delavskih poslancev sredi je neki član revolucionarnega vojaškega odbora rekel, da je v sredo prvi minister Kerenski v Gačini, petintrideset vrst (23 milj) od Petrograda, nagovoril 6,000 vojakov, ki so bili med potjo s fronte v Petrograd. Vojaški so se posvetovali in sklenili, da zadržaj ne pojdejo v Petrograd.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Državljanska vojna preti.

Dočim je Petrograd pod nadzorstvom maksimalistov, je prvi minister Kerenski pobegnil iz ruskega glavnega mesta in več ministrov njegovega kabineta je v zaporu. Neuradno mnenje v glavnih mestih alirancev je menda, da posku maksimalistov, vo-

podjen dva presenetljiva napada, enega na sovražne zakope vzhodno od Rheimsa, drugega v okrožju Woeyre, vzhodno od Nouilly, in smo privedli ujetnikov.

V zgornji Alzaciji smo v včerajšnjem napadu na nemške postojanke pri Schoenholz, kakor je sedaj naznanjeno, prizdeli sovražniku težkih izgub. Število ujetnikov je bilo 121, od katerih sta dva častnika. Važne vojne zaloge, ki jih doslej še nismo mogli prešteti, so prišle v naše roke.

Ničesar ni izporečiti z ostale fronte.

London, 9. nov. — Sročni smo podjeli uspešen napad vzhodno od Hargicourt. Nič posebno zanimivega ni izporečiti.

Pariz, 9. nov. — Izvedli smo z uspehom sročni presenetljiva napade v Argonih in na desnem bregu reke Meuse blizu Avocourtskega gozda in privedli nazaj ujetnikov.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Palestinska fronta.

London, 8. nov. — Okoli polnoči v terek so naše čete naskočile turške utrdbe južno od Gaze in jih osvojile po malem odporu. Prodirali smo dalje na desni do Ali Muntara, griča, ki obvladuje mesto na jugu in jugovzhodu; na levi do utrdbe Šeik Redman, kako miljo izven mesta na severu. Med dnevom smo hiteli naprej skozi mesto in prodrli do ustja reke Vadi-Hesi, osem milj severno od naših prvotnih linij.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Turki bežijo pred Britanci.

London, 9. nov. — Gen. Allenby poroča, da se ob njegovi desni sovražnik umika proti Hebronu in da naše čete ovirajo njegovo umikanje; ujele so več Turkov in uplenile en transport. Naše čete na konjih, prodirajoče skozi Jenameh in Huj, 13 odnosno 9 milj vzhodno od Gaze, so dospele na južni breg reke Vadi Hesu, enajst milj severno od stare turške fronte, in prišle v stik z našimi četami, ki prodirajo od Gaze.

Te zadnje so osvojile severni breg reke Vadi Hesu in Herbieh, prodrle do železnice in zajele postojanko, pripravljeno po sovražniku ob reki.

Turške nabrežne železnice glavna postaja Beit Hanun je bila tudi zavzeta in sovražnika zasledujemo v smeri reke Vadi Hesu.

Vsa turška armada se umika proti severu. Več nego štirideset topov smo uplenili.

diti usodo zmedri razrgane Rusije, ne bo dolgotrajen. Državljanska vojna s konservativnejšim življenjem ruskim, ki nasprotuje petrogradskim skrajnejem, ni nemogoča, in v nekaterih krogih mislijo, da utegne Kerenski na čelu zvestih čet celo sedaj korakati proti boljševikom.

Lenin vodi upornike.

Brzjavne novice, prejete iz Petrograda, so podvrzene cenzorstvu maksimalistov in prejkone slikajo samo eno stran položaja, ali sedanji vstanek radikalcve je videti uspešnejši, nego negodna prizadeva zadnjega julija. Nikolaj Lenin, ki je pobegnil iz Petrograda pod julkim izpodletu, zopet vodi maksimaliste, katere je podpirala večina petrogradske posadke in mornarjev baltiškega brovoja.

Dejanje maksimalistov je potrdil vseruski kongres delavskih in vojaških svetov. Revolucionarna vlada je izdala proglas, češ, da namerava priporočati "neposreden demokratski mir". Namerava tudi, izročiti vso zemljo mužikom (kmetom) in sklicati ustavodajno skupščino.

Bombardirali Zimski dvorec.

Malo resnega bojevanja je spremljalo upor. Najvažnejše vojaško dejanje je bilo bombardiranje Zimskega dvorca, sedežačasne vlade, po vojni ladji "Zarja" in trdnjavi sv. Petra in Pavla. Dvorec je vzdrlžal štiri ure, odgovarjajoč večjim topovom vojne ladje in trdnjave s strojnimi in navadnimi puškami, preden so se njegovi branitelji vдали. Znamenit v obrambi dvorca je bil ženski bataljon, a ta je bil končno prisiljen k vdaji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Mir za vse dežele hoče Lenin.

Več transportov iz Kronštata je dospelo v Petrograd v sredo, z mornarji na krovu, ki so bili poprej pristižali začasne vlade, pravi brzjavka na "Daily News" iz Petrograda. Poročevalce navaja sledeti izpisek iz nagovora Nikolaja Lenina na zbor delavskih in vojaških delegatov v sredo:

"Druba revolucija je bila dovršena. Ponudili bomo mir, sprejemljiv proletarijatu vseh dežel, objavili vse tajne pogodbe, prevzeli vso zemljo in uvedli nadzorstvo delavcev nad obrtjo. Posledica bo dovršitev tretje socialne revolucije."

M. Maslov, socialni-revolucionar in bivši poljedelski minister, pristavlja poročevalce, pravi v svoji "zadnji volji", da je prepričan, da bo kmalu umrl, in zapuščila svojo kletko na tistih, ki ga so poslali v vlado in ga niso podpirali.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Kerenski zmaga!

London, 11. nov. — Upor boljševikov v Petrogradu se bliža svojemu polomu, kakor poročajo. Polki, zvesti prvemu ministru Kerenskemu, marširajo proti glavnemu mestu in v zadnjem se vršijo boji, kakor pravijo poročila, dospela semkaj danes iz Petrograda.

Organizacija, ki si je nadela ime "Vseruski odbor za rešitev domovine in revolucije", je naznanila, da je poraz boljševikov stvar le nekaj dni ali ur. Carsko Selo, petnajst milj južno od Petrograda, kjer je večinoma živel bivši car Nikolaj, so lojalne čete baje zavezle, nakar so se uporniki umeknili v Petrograd v nerednih tolpah.

Glavna brezlična postaja je sedaj pod nadzorstvom lojalnih čet. Rdeča straža je bila poražena v Moskvi. Prvi minister se baje bliža Petrogradu.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Za kaj se poganjajo razne stranke danes na Ruskem.

Maksimalisti — Stranka zahteva takojšnjo uvedbo "maximum programa" ekstremnih ali skrajnih socialistov — razdelitev vse lastnine med ljudstvo enako razdelitev bogastva, vlado po zborovanjih ljudstva itd.

Boljševiki — Maksimalisti, povzdignjeni do nezmerne stopnje, ki dodajajo programu maksimalistov zahtevo za internacionalizem ali mednarodnost, bratstvo človeštva, brez vojne, brez armad, brez mornaric. Najbližji so jim v Zdrženih Državah I. W. W. (Industrial Workers of the World). Stranka je narasla izza ruske revolucije in

mnogi njenih voditeljev so prej prebivali v Zdrženih Državah.

Socialisti — Kerenskega stranka, Pristaši splošnih socialističkih vzorov, toda priznavajoči potrebo postopne izpremembe in neprotivni poprilični rabi profisocialističkih sredstev do največjih reform (preosnov).

Socialni demokratje — Stranka najboljše predstavljena po profesorju Pavlu N. Miljukovu in knezu Lvovu, ki sta bila med voditelji upora, kateri je s prestola vrgel carja.

Je še na tucate drugih manjših strank na Ruskem, katere so vse razraski teh ter so med njimi minimalisti (tako blizu reakcionarjem ali nazadnjakom kakor ruska demokracija sedaj dovoljuje) in vojaške stranke.

PROGLAS ZA DRUGI VOJAŠKI NABOR.

Sklep, vse sposobne iz 9 milijonov registrirancev odbrati za vojaško službo, se ima kmalu izvesti.

ZA POPOLNO MOBILIZACIJO.

Združene Države hočejo postaviti vsobojno moč proti kajzerju.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Amerika v boj za svobodo.

Washington, D. C., 9. nov. — Na Ameriki je, rešiti stvar zapadnih narodov, ki se bojujejo za samoohrano od vojaških stremljenj Nemčije.

Združene Države morajo postaviti bojno moč v velikosti, ki se je zdela doslej nedoumna, ter v zvezi z Anglijo in Francijo poraziti Nemčijo na zapadni fronti.

To so glavni pojavi, do katerih so prišli predsednik Wilson in njegovi svetovavci v kabinetni seji danes po razgovoru o položaju, ki ga so povzročili polom Rusije in porazi Italije.

Pred največjo krizo.

To je bila najvažnejša kabinetna seja, odkar je bilo sklenjeno, napovedati Nemčiji vojno zadno spomlad. Predsednik in člani kabineta so se zbrali vpriči največje krize v zasledovanju vojne po narodih, razvrščenih proti Nemčiji.

Rusija je onemogla vsled notranje zmede. Italija je dejansko ohromela, in kajzer bo kmalu pripravljen, ojačiti svoje čete na zapadni fronti.

Mirovne ponudbe od Nemčije je pričakovati ob zaključku italijanskega pogona. Če bo zavrjnena, je dolga vojna gotova.

Za vojno do zmage.

To je bil položaj, ko so se predsednik in njegovi svetovavci sestali za sejno mizo danes popoldne. Ali svetovati kompromis z Nemčijo, ali ukreniti vojno do zmage, ne glede na to, koliko časa bi vojna trajala, to je bilo dejansko vprašanje pred predsednikom in kabinetom.

Odgovorjeno na vprašanje je bilo hitro. Drug za drugim so kabinetni člani in končno predsednik izrazili svoja mnenja o položaju in o dolžnosti Zdrženih Držav.

Enoglasno so izjavili, da se Združene Države ne smejo obojavljati sedaj, da zmage nemške vojne mašine neizogibno zahtevajo od Amerike, bojevati se zdaj za samoohrano, kakor se niso bojevale nikdar poprej — bojevati sedaj bitko, ki se mora izbojevati prej ali slej, če se pruski militarizem ne uniči.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Novo naredbje za vojaški nabor.

Washington, D. C., 10. nov. — "Čas je prišel za popolnejšo organizacijo naše bojne moči," je predsednik Wilson izjavil danes v pozivu na vse državljane te dežele, "zlasti odvjetnike in doktorje, da sodelujejo z vojaškonačelnimi odbori pri klasifikaciji (porazdelbi) več nego devet milijonov registrirancev, ki še niso sklicani k zastavam."

Pod novimi uredbami, ki jih je sprožil predsednik, se imajo moški, ki še niso pozvani za službo, razvrstiti po poklicih, in če se potrebujejo za nujno delo v vojne svrhe, se imajo odbrati za to nujno delo in ne poslati v zakope na boj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Za kaj se poganjajo razne stranke danes na Ruskem.

Maksimalisti — Stranka zahteva takojšnjo uvedbo "maximum programa" ekstremnih ali skrajnih socialistov — razdelitev vse lastnine med ljudstvo enako razdelitev bogastva, vlado po zborovanjih ljudstva itd.

Boljševiki — Maksimalisti, povzdignjeni do nezmerne stopnje, ki dodajajo programu maksimalistov zahtevo za internacionalizem ali mednarodnost, bratstvo človeštva, brez vojne, brez armad, brez mornaric. Najbližji so jim v Zdrženih Državah I. W. W. (Industrial Workers of the World). Stranka je narasla izza ruske revolucije in

mnogi njenih voditeljev so prej prebivali v Zdrženih Državah.

Socialisti — Kerenskega stranka, Pristaši splošnih socialističkih vzorov, toda priznavajoči potrebo postopne izpremembe in neprotivni poprilični rabi profisocialističkih sredstev do največjih reform (preosnov).

Socialni demokratje — Stranka najboljše predstavljena po profesorju Pavlu N. Miljukovu in knezu Lvovu, ki sta bila med voditelji upora, kateri je s prestola vrgel carja.

Je še na tucate drugih manjših strank na Ruskem, katere so vse razraski teh ter so med njimi minimalisti (tako blizu reakcionarjem ali nazadnjakom kakor ruska demokracija sedaj dovoljuje) in vojaške stranke.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

BRIVNICA "BOJEVITEGA" SEDMEGA.

Običajne brivske opreme, na katero so bili vojaški novinci v civilu navajeni, je nedostajalo, toda prizadeve brivcev-dobrovoljcev so bile uspešne in so izvršile zaželene svrhe.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899.

▼ lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Oopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznačijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the **SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.** Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 12. nov. — Ze drugo nedeljo, dne 25. t. m., se prične fair slovenske cerkve sv. Jožefa. Šolske deklice in dečki že pridno ponujajo knjižice, da se podpišeje vanje, kar vas stane samo 5 ali 10c, a za tak majhen trošek vam je zagotovljeno upanje, da zadenete srečno številko in lep dobiček. Da sta na kontestu gg. Matthew Golobič in Joseph Slapničar, smo že poročali. Danes nam je še dodati, da sta na kontestu tudi dve zastopnici našega vrliga ženstva, in sicer gospodični Frances Čulik in Mayme Stefanich.

— Iz bolnišnice sv. Jožefa. G. Ant. Kastello iz La Salle, Ill., je prišel zadnje sredo opoldne v Joliet in ob 4. uri popoldne je že bil operiran na kili v bolnišnici sv. Jozefa; operiral ga je dr. Ivec. — V soboto je bil operiran na kili mr. Frank Metesh. — Gospa Mary Stonich, soproga trgovca g. George Stonicha, ki je bila operirana dne 16. oktobra na nevarno razvitih žolčnih kamenih, se počuti prav dobro in zapusti bolnišnico te dni, kakor nam poroča Rev. J. Maznik. — Nadalje je bila operirana na nekem turu Johana Juršinovič. — Mlademu Franku Jurčič, sinu rojaka Michaela Jurčič, bodo prejkone morali odrezati nogo.

— Nevarno bolan vsled raznih posledkov ostarelosti leži doma rojak John Težak, Ross street. V soboto je bil previden.

— Dva nova odlomka. Kakor znano, bo pevsko-dramatični odsek društva sv. Cecilije št. 12. D. S. D. sodeloval pri veliki pevski in dramatski predstavi, ki jo priredi pevsko-dram. društvo "Slovenija" v La Sallu, Ill., dne 25. nov. t. l. v prid tamošnji novi slovenski cerkvi. Na programu bodo tudi odlomki iz prekrasne opere "Cernevski zvežovi", ki jih bo predstavljalo in pelo jolietško društvo sv. Cecilije, s prijaznim sodelovanjem posebnega moškega zbora in pod vodstvom gospe A. Nemanicheve. Določene partije iz omenjene opere smo videli in slišali v Jolietu letos. Naši Lasalčanje pa bodo gledali in slišali še dvoje dodatnih odlomkov iz iste opere, ki sta bila naknadno poslovenjena in naštudirana, namreč "Legenda o zvonovih" in "Večera tistega..." Potemtakem se obeta najlepši duševni užitek vsem, ki se udeležijo

slovenske pevske predstave v La Sallu dne 25. t. m.

— "Mlinar in njegova hči" v Chicagu. Včerašnja nedeljo popoldne je Slovenski dramatični klub "Danica" v Chicagu uprizoril znano žanigro "Mlinar in njegova hči". Predstave se je udeležilo prav lepo število naših jolietških ljubiteljev slovenske Talije.

— Korporal Frank Mali je bil v petek in soboto na dopustu pri svojih starših na North Broadway. Bil je svoje dni že na Honolulu kot dobrovoljec v Stric Samovi službi. Sedaj se je vrnil prek Indianapolis k svojemu polku v Kentucky, odkoder pojde v kratkem na Francosko v zakope, da primore do zmage v vojni proti kajzerju. Bog daj srečo!

— Ali dobimo sneg? Izza dne 1. novembra smo imeli krasno vreme indijanskega poletja. Tako tudi večeršnja nedeljo, ko so vsi Martini in Davorini obhajali svoj god. Toda stara slovenska prislovica pravi: "Na sv. Martina dan solnce — čez tri dni sneg." In bojmo se, da se utegne ta pogovor uresničiti tudi pri nas letos, kajti danes se vreme kisa in kremži, in vse ozračje "diši" po snegu.

— Sladkorja ali cukra v večji meri je komaj dobiti v Jolietu, akoravno ga je dovolj v deželi. V nekaterih grocerijah ga v soboto nisi mogel kupiti nad dva funta. Pravijo, da je vzrok to, ker cukra premalo dovajajo, kajti železnice morajo prevažati najprej vojne potrebščine.

— Gospodinj, varčujte!

— Jolietški grocerji posvarjeni. Col. Fred Bennett, živilski upravitelj (food administrator) za Will county, je posvaril grocerje, ki se ne držijo predpisanih cen za razna živila. Izjavil je, da bo ravnal strogo po navodilih, katera prejme te dni od državnega živilskega upravitelja Wheelerja, ter kaznoval vsakega grocerja, kateri navija cene vkljub izdani prepovedi. — 11.000 žensk se je registriralo tukaj zadnji teden in je s tem zagotovilo vladi svojo podporo v vojni krizi. V slovenski šoli sv. Jožefa se jih je registriralo 200, v hrvaški šoli B. D. M. 30, v slovaški šoli sv. C. in M. 550, v nemški kat. šoli sv. Janeza 123, v Rockdalu 204 itd.

— V bližnjem Rockdalu se že pripravljajo na veliko božično veselico, ki jo priredijo v Mavričevi dvorani v torek, dne 25. dec. t. l. Igrala bo Slovenska godba. Ples bo od 3. pop. do 12. ure zy. Vstopnina 50c. Dame proste.

— Pisma v jolietškem poštmem uradu imajo: Jurie Marija, Musich A.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet. Adv.

Joliet, Ill., 12. nov 1917 — Cenjeni g. urednik! Ze je preteklo precej časa, kar nisem nič poročal. No, saj tudi danes ne bo o ničemur drugim, kot o društvenih stvareh.

Tem potom naznanjam članom dr. "Triglav", da bode mesečna seja dne 18. novembra, to je prihodnjo nedeljo, in to zaradi tega, ker 25. novembra ide nekaj članov v La Salle z društvom sv. Cecilije. Zatorej naj vsaki član to vpošteva, da potem ne bo zopet nobene pomote.

Dalje tudi naznanjam, da priredi dr. "Triglav" dne 2. dec. t. l. krasno igro "Repositev ali Gorski duh". Igra je pisana v šaljivem tonu, a jako podučna, ker pisatelj v živi sliki predstavlja, kam človeka pripelje lakomnost. Vloge so v dobrih rokah. Zato vljudno že sedaj vabim občinstvo od blizu in daleč, da se udeležijo omenjene predstave. Vstopnice se dbe pri vseh članih društva, in sicer prednji sedeži 50c, zadaj 25c. Cenjene sbrate pa prošim, da se potrudijo kolikor je največ mogoče, da bodo razprodali več vstopnic. Pozdrav! M. Rakar, tajnik.

Kansas City, Kans., 10. nov. — (Sv. misijon za Kansas City, Kans., od 26. nov. do 2. dec.) S tem želim naznaniti našim ljubim Slovincem v tem mestu in okolici, da je župnija sv. Družine v Kansas City, Kans., tako srečna da bo imela sv. misijonj katerega bo vodil Rev. F. J. Ažbe, sedanjji župnik slovenske župnije v Waukeganu, Ill. Ta velečastiti gospod je Slovincem že obče znan kot izvrsten govornik in pridigar, in pri zadnji konvenciji K. S. K. J. je bil tudi izvoljen za duhovnega vodjo te dične organizacije. Za ta misijon se pričakuje še drugi slovenski duhovnik, ki bo pomagal temu častitemu gospodu in misijonarju pri spovedi itd.

Sv. misijon se bo pričel v ponedeljek, dne 26. novembra ob 9. uri popoldne s sv. mašo in zaključil dne 2. decembra pri slovenski službi zvečer. Trajal bo torej cel teden. Natančni vzpored hočem še pozneje objaviti. (Rev.) Jno. Perše.

DR. GREGORIN SLOVENSKIM PROSTOVOLJCEM.

(Iz "Jugoslovenskega Svijeta".)

O priliki sijajne vojaške parade jug. prostovoljcev v Marziju, je pozdravil član Jug. Odb. g. dr. Gregorin Slovence s sledečim nagovorom:

Bratje Slovenci, jugoslovanski junaki!

Kakor stari borilec našega slovenskega naroda proti nemškemu nasilstvu sedaj umirajoče Avstrije smatram za svojo dolžnost, da spregovorim nekoliko besed vam, mladi junaki, v tem pomembnem trenutku, ko prihajate iz daljne, da pojedete se borit s puško in mečem v roki za svobodo in za boljšo bodočnost Slovencev in istokrvnih bratov Srbov in Hrvatov.

Naš narod je malo poznan v širokem svetu, akoravno si je prvi med Jugoslovani — in to že v početku druge polovice šestega stoletja — ustvaril svojo samostalno državo.

Poznan je malo raditega, ker je žali bog tudi prvi med Jugoslovani, in to že v devetem stoletju izgubil svojo samostalnost, bivši zasuznjen najprej Nemcem in potem Habsburžanom, katerim je bil na poti za gradnjo nemškega mostu od severnega Belta do južne Adrije.

Ali akoravno zasuznjen, znal si je naš mali, a žilavi narod ohraniti svoj jezik in svojo narodno samozavest, boreč se neprestano proti germanizaciji, nadejajoč se boljše bodočnosti ter zvesto vršec svoje večstoletno nalogo, biti jezom proti prodiranju Nemcev na Adrijo.

V tmine nemškega nasilstva prodir je žarek svobode, ko so pred malo več nego sto leti Francozje pod Napoleonom I. ustvarili ilirsko kraljestvo.

Žalibog je bila ta doba le kratka — trajala je komaj štiri leta — a je vendar zapustila trajne sledove v našem narodu. Duh francoske svobode oživel in ojunatil je naš narod za dalnje borbe, koje je vzdržal do danes, ko se bliža dan našega vstajenja, naše končne zmage nad stoletnim krvnikom, naše zlate svobode v vzajemnosti z našimi krvnimi brati.

In zopet nam pomagajo v tem poslednjem odločilnem boju naši velikodušni francoski prijatelji; žnjimi nam prožijo roko pomočnico, ukupno z drugimi velikimi narodi, sinovi svobodoljubne, demokratske severno-ameriške republike, pod koje zvezdasto zastavo se bodete borili.

Bodite ponosni, da se vam je boriti v tako imenitni družbi, ne le za svojo domovino, nego i za večne ideale pravice človečanstva proti barbarskemu nasilju in proti krivici.

Spominjajoč Vas na našo pesem: "Mi vstajamo in Vas (Nemcev) je strah!" — kličem vam, mladi junaki, z našim pesnikom Jenkom:

Naprej zastave Slave,
Na boj junaška kri;
Za blagor očetnjave
Naj puška govori!

IZ STARE DOMOVINE.

Smrtna kosa.

V Dragomlju je umrl ondotni posestnik in trgovec Josip Stefančič v starosti 60 let. Zapušča ženo in četvero otrok. Svoječasno je bil tudi župan in načelnik krajnega šolskega sveta.

V Sv. Križu pri Kostanjevici je umrl posestnik Janez Kerin, star 76 let. Bil je priden in dober gospodar in si je iz početnih malih razmer pridobil veliko premoženje. Bil je eden prvih, ki je po trtni uši regeneriral vinograde na Dolenjskem in eden prvih zadrugarjev-posolničarjev. Za slednje je žel samo nevhvaležnost ljudi, za koje mnogo stori.

Na soški fronti so padli sledeči Slovenci: poročnik Šibic in Zafošnik ter praporščak Vošnjak. Odkod so doma, se ne poroča.

Potresi na Dolenjskem.

Iz okolice Cerklje pri Krškem, 1. septembra. Minulega meseca je bil pri nas ob naslednjih dneh potres:

1. avgusta je bilo ob treh popoldne močnejše vznemirjenje tal.

2. avgusta je bil ob 9. uri 12 minut dopoldne precej močan sunek, trajajoč pol sekunde, spremljan z rahlim bobnenjem. Okna so nalahno zazvenela, lahki predmeti so se za spoznanje premaknili. Ob 7. uri 45 minut zvečer pa je bilo le hipno trepetanje, tla so se lahko vznemirila.

4. avgusta je bil ob 10. uri 25 minut dopoldne močan sunek, spremljan z močnim bobnenjem. Poslopja so se močno stresla, premaknilo pohištvo, okna so zazvenela, višiči predmeti so se majali. Občutili so ga skoraj po vsej okolici ter je ljudi močno vznemirilo.

19. avgusta je bil ob 9. uri 55 minut dopoldne močnejši sunek od spodaj, trajajoč pol sekunde, spremljan z dokaj glasnim bobnenjem. Zagugalo se je zidovje in pohištvo za spoznanje, sicer brez vseh posebnosti. Nekateri so baje čutili dva stresljaja.

20. avgusta ob 11. uri 54 minut dopoldne so posamezni ljudje občutili

močnejše vznemirjenje tal. Ob 2. uri 35 minut popoldne so pri mirnejšem delu zaposleni ljudje občutili sunek z rahlim bobnenjem. Lahkejši predmeti so se za spoznanje premaknili.

V noči od 21. na 22. avgusta je bil ob 12. uri 10 minut po polnoči silen udar od spodaj, da je vzdramil ljudi iz spanja. Sunek je trajal nad eno sekundo, med tresenjem je še dvakrat prav občutno buknilo, močno je zazvenelo, nato zabobnelo, zamolklo rohneje se je še dokaj časa slišalo. Topot se je močno streslo, škripalo je zidovje in tramovje, zazvenela okna, svinje so se zbudile, kokoši so jele kokodaj-sati, ljudi so tu pa tam nastale večje in manjše razpoke, tudi nekaj beleža je baje padlo ponekod.

22. avgusta je bil ob 10. uri 5 minut dopoldne hipni močnejši sunek z rahlejšim bobnenjem. Ob 4. uri 35 minut popoldne pa je bil rahel sunek od strani.

23. avgusta je bilo ob 4. uri 25 minut zjutraj rahlo zibanje v dveh presledkih trajajoče nad pol sekunde, čulo se je rahlo brnenje. Iz spanja me ni vzdramil, bil sem pred četr ure še zbudjen. Ob 8. uri 50 minut dopoldne pa je bilo zopet rahlo vznemirjenje tal.

27. avg. je bilo ob 8. uri 55 min. dop. močnejše vznemirjenje tal.

Poroke.

Poročil se je Franjo Golob, učitelj v Dol. Pirošici, z gđc. Minko Weinbergerjevo iz Zagorja ob Savi.

Poročil se je Alojzij Demšar, posestnik in usnjar v Železnikih, z gospičo Francico Košmelj, posestnika hčerjo tamkaj.

Dobili so ga.

Tržaška policija je preko mnogih oseb izsledila končno enega izmed ponarejalcev krušnih izkaznic. Bil je to 34letni litograf Ivan Boenco, uslužben v litografiji Guttman v ulici Cecilija Rittmeyer. Boenco je krivdo v celim obsegu priznal; tri plošče, s katerimi je ponarejal izkaznice, so našli v tiskarni. Boenco je prodajal izkaznice po 60 yin. raznim ženskam iz okolice, le-te so potem kupovale kruh v gotovih prodajalnah po 1-2 K kilogram, nato ga pa prodajale po istrskih vasih po 3 krone kilogram. Boenca in več žensk so zaprli.

Pomanjkanje vode.

Voda je jela pohajati zaradi suše tudi tržaškemu vodovodu in oblast nujno poziva občinstvo, naj ne trati vode.

1500 grozdov na eni trti.

Osješka "Hrvatska Obrana" poroča: V Orahovici ima na svojem dvorišču upokojeni šolski ravnatelj Ivan Zambory prekrasno trto, na kateri je letos nad 1500 grozdov, kar je v resnici posebnost. Sploh pa je trta letos povsodi jako dobro obrodila, posebno pa v tem kraju.

Novice iz Maribora.

Našim nemškutarjem je vsaka slovenska pridobitev trn v peti. Ne gre jim v glavo, da se tudi pri nas tu in tam prične širiti smisel za praktično narodno delo. V zadnjem času je prešlo par hiš po mestu in bližnjih predmestjih v slovenske roke. To daje povod, da kriče hujskači vse mogoče in nemogoče v svet. Najbolj se pa jeze, kadar pride v slovenske roke posesti, ki je dotlej bila v znano nemškonačionalnih rokah. V tem slučaju se vedno in vedno ponavlja krik, da mi ne damo ničesar za vojna posojila, zlasti ne naši denarni zavodi. To je seveda nesmisel. Naši denarni zavodi prav nič ne zaostajajo za nemškimi. Mestna "Sparkassa" je seveda podpisala vojnih posojil že precej, a ta zavod to lahko stori, saj je dovoljeval že tudi naravnost neverjetne subvencije kazinskemu društvu in gledališču ter obema skupaj. Tu se je brez potrebe izmetalo kar stotisoče v par letih. Gonja, ki se jo uprizarja proti širici se slovenski posesti v Mariboru, bodi vsem migljaj, dokaz, da smo na pravi poti. Če ostane to delovanje tudi v bodoče, recimo: dosledno, potem bo delo v narodnem oziru v marsičem prijetnejše in uspešnejše.

Strah, da nam je troje vojnih let na narodni zavednosti naših ljudi v mestu in okolici zelo škodovalo, se, hvala Bogu, ne uresničuje. Narodna zavest je v marsikakem oziru še narasla.

Naše zavedno ljudstvo, kljub vojni in gospodarskim težavam, željno pričakuje časov, ko se bo moglo zopet zbirati. Da bo to mogoče, uporabimo po možnosti vsako priliko. So težave, a dobra volja jih zmore. Predvsem pa moramo skrbeti, da se izprazni Narodni dom. Prostorov je v Mariboru drugih dovolj. Treba je pritisniti, da gospodje na magistratu store svojo dolžnost. Mestno gledališče se je izpraznilo v nemške namene in Narodni dom se mora vnaš!

Epidemične bolezni, med njimi prav posebno griža, se širijo po vsem mestu s strahotno naglico. Glavni vzrok je seveda v prvi vrsti slaba prehrana mestnega prebivalstva in nadalje že mesece trajajoča velika vročina in suša. (Ta dopis je pisan koncem avgusta. Op. ured.) Tudi umrljivost je zelo velika. K vsej tej bedi pride tudi pomanjkanje vode. Suša je izpraznila vodotoke na Pohorju. Komaj da je je za skrajno potrebo. Da bo do tega moralo priti, je vedel vsak pameten

človek, in zahteva, da se odpre vodnjake-studence, je bila splošna. Naši mestni vsevedneži so bili drugega mnenja in tako se je tudi zgodilo.

Zadnje dni minulega tedna smo imeli v okolici kar dva roparska umora. V nedeljo jima je sledil še tretji v Slivnici. V tem slučaju gre za tatvino poljskih sadežev. Morilec je bil torej gnan k svojemu groznemu činu vsled lakote. Ubit je bil poljski stražnik Špuraj, dočim se o morilcu doslej še prav ničesar ne ve. Domnevajo, da je bil boj med stražnikom in morilecem tatom hud. So to žalostni pojavi našega žalostnega časa. Žalostno je to, tem bolj žalostno v tem zadnjem slučaju. Naš okraj je eden najrodovitnejših, a menda ravno zato smo mi tisti, ki na Štajerskem najbolj stradajo. Bog nas reši raznih gospodov, okrajnih glavarjev in njihovih prehranjevalnih odborov! Ti umetniki v prehranjevalnih vprašanjih so nam danes obesili na vrat n. pr. za nakupovanje krompirja — trgovca železninarja!

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 13, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Makedonska fronta.

Pariz, 8. nov. — Živahno topniško bojevanje se je vršilo blizu Sokola in severno od Bitolja večeraj. Patrolni spopadi so bili blizu jezer.

Berlin, 8. nov. — V ovinku Črne reke je topniško bojevanje naraslo.

Ženski klobuki iz aluminija.

Bostonski pisatelj in založnik John Benyon je prišel do zaključka, da se da ženski potrti v klobukih napraviti konec le na ta način, da se postavnim potom odpravi današnja moda ženskih klobukov; ženske bi morale nositi pred pisane klobuke iz aluminija, ki bi ga vsako dekle že v zgodnji mladosti dobilo brezplačno. Takemu klobuku se lahko da kakoršnakoli oblika in bi zadovoljal eden za vse življenje. Na ta način bi se v Ameriki prihranila na leto 1 milijarda in 500 milijonov.

Za en "napoleon" 150.000 frankov.

Belgrajski odvetnik Petrovič je prejel od francoske vlade 150.000 frankov za eden izmed desetih prvih zlatov po 20 frankov s podobno Napoleona I., ki so bili kovani leta 1806. v Parizu v spomin ustanovitve francoskega cesarstva. Tak denar je dozdaj manjkal v francoskih državnih zbirkah kovanih novceev. Petrovič je bil podedoval dragoceni zlatnik od svojega starega očeta, ki ga je bil prejel v dar od maršala Marmonta pri osvojitvi Dubrovnika leta 1806.

Zabasanost

se navadno hitro prežene, če se rajb Severove Jetrne Kroglice (Severa's Liver Pills). Mr. Tomž Sialko iz Manifold, Pa., nam je pisal: "Po rabljenju Severovih Jetrnih kroglic sem redno hodil na stran in postal zdrav." — Severove Jetrne kroglice so izvrstni lek zoper vse jetrne nadloge, zabasanost, glavobol, zmedelost, riganje in nemirnost duha. Cena 25 centov v vseh lekarnah. Če jih ne dobite v bližnji lekarni, pošite ponje naravnost na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Oct.

ANTON STRAŽIŠNIK,

1219 Summit Street, Joliet, Illinois.
Karpenter in Kontraktor.
Stavim in popravljam hiše in druga poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene. Vse delo jamčim.

Carl Schreiber

Chicago Phone 3496.
519 Marble St. :: Joliet, Illinois.
SLOVENSKI BARVAR IN SLIKAR.
Barvam poslopja, znotraj in zunaj, ter opravljam vsak posel, ki spada v barvarskega obrta področje.
Obesam stenski papir.

LOVCI!

Nikjer ne dobite tako finih pušk in streliva, kakor v naši veliki trgovini.

Lovska sezona je tukaj in sneg bo kmalu pobelil, da bo mogoče zaslediti zajca.

Poglejte v naše pročelno okno, kjer imamo razpostavljene puške in lovske potrebščine.

Printite in videli boste, da je naše blago najmoderneje a cene pa vedno zmerne.

Robt. Meers,

203-205 Jefferson Street, Joliet

PHONES 175 176

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 4114

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street
Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELI, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICHO, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Zadnja kmečka vojska.

ZGODOVINSKA POVEST IZ LETA 1573.

Spisal Avgust Šenoa. — Iz hrvaščine poslovenil L. J.

(Dalje.)

"Kdo si ti?" vpraša Tahi.
"Matija Gubec," odgovori kmet mirno, a srčno.

Gospodar upre svoj pogled v Gubca.
"Gubec? Gubec?" vpraša, "A, res? Iz Gornje Stubice si, kaj ne?"

"Sem, vaša milost!"
"Ohi krivi prerok, oni kmečki bog," pripomni porogljivo gospodar, "moj tlačan."

"Tlačan gospode stubiške," odvrne Gubec mirno.

"Česa prosiš, redki gost, kakšne milosti?" vpraša Tahi, "ohol si, kakor očim, nisem te še videl."

"Nisem prišel, da Vas prosim milosti," odgovori kmet, "ampak pravice."

"Kmet in pravica?" se začudi Tahi.
"Da, milost, slisal sem, da vaša milost vpisuje naše mladeniče v konjeniče."

"Da, in kaj potem?"
"Slisal sem, da je vpisan tudi Andrej Mogajič iz Stubice, sin moje sestri."

"Ah, da! Mogajič! Da, vpisan je!" se spomni Tahi.

"A Jurij je svobodni kmet," reče Gubec, "on je dolžan iti samo na banko vojsko, pa sedaj se ženi."

"Kaj briga to tebe?"
"Njegov ujec sem, namestnik očeta in matere! Brigati se moram torej zanj in prišel sem, da spomnim vašo gnado!"

"Kaj svobodnjak!" zamahne Tahi, "to me nič ne briga. Z menoj pojde na vojsko. Ne sme se ženiti. Sedaj veš. Mora z menoj. Ni vrednej je, nadloga pri hiši."

"Svobodni človek je," odvrne Gubec mirno, "ne more na vojsko, ker se ženi."

"Ferenč!" zakriči z okna gospa Helena, "ti vse to mirno poslušaj?"

"Nikakor ne!" plane Tahi in zavilhti bič, "nikdar, kmečki pes!" in zamahne na Gubca.

"Stojte, gospod," odvrne mirno kmet in pogleda ostro Taha, dvignivši roko. "Nobeden me še ni udaril, kakor turška sablja v kraljevi službi."

Gospodarčin susjedkemu omahine roka. Zamajič, nato pa ošine z očesom kmetu.

Ta pa reče:
"Povejte mi, milostljivi gospod, kaj nameravate z Jurijem?"

"To boš kmalu videl, pes, a med tem velim, brzdaj svoj jezik in ne hodi na hiše, ker drugače te dam vpreči ravno na nedeljo pred stubiško cerkvijo v jarem," zavpije Tahi in odide z naglimi koraki proti utrjenemu gradu. A kmet stisne zobe, stisne pesti, pogleda proti visokemu gradu in reče:

"Tudi ti boš kmalu videl, ubijavec!" nato pa odide brzo navzdol po bregu v vas.

VII.

Visoko je plaval mesec nad Brdovcem in listje, stoječ nepremično, se je lesketalo v mesečini kakor srebro; vladala je grobna tišina, v oknih v vasi je bilo že povsodi temno, samo v eni hiši je gorela še luč. Za ograjo te hiše je stala Jana, a pred njo mladi Jurij Mogajič. Deklica se je naslanjala z rokami na ograjo, a lice je imela obrnjeno proti mesecu. Temne oči so ji

čudovito plamtele v nebo, a na obrazu ji je igral nasmeh, kakor da sanja o raj. Jurij se je naslonil na kol in gledal mladenko, pa se je ni mogel nagledati.

"Jana," reče mladenič z mehkim glasom, "ti je-li prav, da je tako prišlo?"

"Čemu vprašaš, Jurij?" odvrne mladenka smeje se. "Vedela sem in ti verjela, da me ne boš prevaril, ker si poštena duša, a nisem niti sanjala, da bom tako hitro tvoja. Čisto strah me je in ne verujem skoro tej hitri sreči."

"Kaj te je morda mene strah?" vpraša mladenič.

"Vidiš ga! Misliš, da se te bojim? Kaj še! Jaz se ne bojim nobenega moškega. In čemu tudi? Ali nekaj se mi je zavrtelo v glavi, ko si mi oni dan povedal, da te hoče odgnati med Turke in da se bova v kratkem poročila. Nisem vedela, bi-li jokala ali se smejala. Čisto meša se mi!"

"Ne boj se, Jana, tudi ta skrb ti bo prešla, a čez nekaj dni se boš prepričala, da je gola resnica."

"Glej," prične deklica v šali, "prevaril si me! Moj Bog, kako je to nerodno!"

"Kaj je nerodno?" začudi se Jurij.

"Eh, marljivo sem predljal, in dosti sem, hvala Bogu, napredla, a malo od tega je stankanje, še manj pa izgotovljenega. Skoro me je sram."

"Ne ubijaj si s tem glave, Jana, to lahko še pozneje narediš."

"Da, pozneje, a kaj poreko tvoji domači, ko bodo šteli perilo na prste in mi očitali pri vsaki žlici, da sem prišla prazna pod streho. A ne morem pomagati. Hotela sem vse lepo prirediti in bilo bi izgotovljeno, da mi ni očeka govoril: Ne kvari si ponoči oči; ti ne veš, kako velik dar božji so, a na svatbo lahko čakaš še do tretjih konopelj. Tudi jaz sem bila istega mnenja in dosti sem plakala, a sedaj mi pade svatba pred noge, klopčiči pa še više na zapečku. Prav žal mi je."

"Ti je mari žal iti z menoj?"

"Pojdi," se razsrdi deklica malo in udari ženina z dlanjo po plečih, "kake neumne šale so to? Te ni strah Boga, da preobrne vsako besedo na slabo? Če bi ti vedel, da mi je žal iti s teboj, bi niti ne šla. A to me boli, da pridem taka v tvojo hišo. Ako sem sirota, nisem beračica."

"Lej, lej, kako je vzkipel ta piskrček," se nasmehne Jurij, prime deklico za obe rameni in ji pogleda veselo v obraz. "Ej, Jana, dušica, ne muči se sedaj s prejo. Samo da si moja, moja. Za drugo se ne menim. Naj ti le kdo reče žal besedo, kosti mu bom položil."

Deklica se nalahko izvije iz njegovih rok in se umakne za dva koraka, a on reče:

"Za Boga, kaj bova do jutra klepetala? Pogledj, kje je mesec, a kje je še Stubical Čas je, da grem."

"Ej, pa z Bogom, srce moje, in srečno pot, pa varuj se!" reče deklica žalostno.

"Z Bogom, Jana, lahko noč!" odzdravi mladenič in ji stisne roko, ki mu jo ona sklonjene glave ponudi, in reče po tihu:

"Lahko noč, Jurij!"

Tako sta se razstala. Deklica se je vrnila počasi čez vrt v hišo, a mladenič jo mahne v sijajni mesečini urno proti vasi Zaprešiču, od Zaprešiča do krajiškega mostu in dalje mimo Krapinje pod brdom od Ivanca, odtod proti Bistri. Srce mu je bilo veselo, noge lahke, noč jasna in njegova kri ni niti čutila nočnega hladu. Vse je bilo mirno in tiho na svetu, nisi čul ne cvrčanja, ne kapljice, gozd, grmovje, hiše, vse je stalo, kakor da se je izpremenilo v črn kamen. Za vasjo Ivancem pelje pot pod bregom, a šuma se spušča do ceste. Na daleč se je razločila pot v mesečini, niti črne pike ni bilo videti na njej. Naenkrat se mu zazdi, kakor da je nekaj zašumelo v grmu. Jurij obstoji. Nagne glavo in prisluškuje nekaj časa. Nič ni, niti sapice. Gre dalje. A čuj! Zopet nekaj, kakor mirno-mirno človeški glas. Mladeniču postane tesno pri srcu. Krepkeje stisne drenovko in prične hoditi počasneje, skoro je slišal, kako mu bije srce. A kri mu udari v lice od sramu. Odklašja se, stopi urneje in pogumneje in prične polglasno peti pesmico. Pride do velikega grma, ki se je nagibal na cesto. Mladenič se prestopi dva koraka, a naenkrat nekaj zažvižga. Prej nego se je mogel obrniti z glavo, se mu zmračijo pred očmi in nekdo ga potegne, da pade vznak na zemljo. Čuti, kako mu nekdo vrže sukunjo preko glave in ga potem zavije. Prestrašen se hoče braniti z rokami in nogami. Zastonj. V skrajni togoti izprevidi, da ima opraviti z več ljudmi. Močne pesti mu zvežejo s konopcem roke in noge in mu omotajo sukunjo tesneje okoli glave, da ni mogel ne videti, ne slišati in ne vpiti — slišal je samo zamolklo govorjenje. Nevidni napadavci posade mladeniča na konja ter odlete v tihem diru čez brda in doline. Čez nekaj časa so šli v breg. Jurij je dobro razločil, da so se odprla velika vrata in da so konji vstopili. Razvežajo ga raz konja in ga odnese nekam dalje. Naposled čuti, kako ga posade na trdo zemljo ter mu razvežejo noge. Sedaj mu sname nepoznana roka ometek. Pred očmi mu zaigra plamen baklje, ki jo je visoko držal črnobradat mož, temne polti, z železno čelado na glavi. Ozre se naokoli. Ležal je na goli zemlji v podzemeljski sobi iz kamena brez okna. Zraven njega sta stala dva moža, oblečena v modro vojaško obleko, eden rjav, suh človek kodraste brade, a drugi debeluhar srednjega stasa, z dolgimi, črnimi brkami. Ta dva sta ga brzkone ugrabila. Mladenič zastoka: "Pustite me, razbojnik, pustite me! Kaj hočete od mene? Kaj sem vam naredil? Ako poznata Boga, razvežite mi roke! Pustite me, razbojnik!"

"Molči, pes!" zakriči debeli vojak in udari mladeniča s konopcem po glavi, da mu je pritekla kri. Zvezani svobodni kmet skoraj pobesni. Kakor blazen skoči na boga. Ali v tem trenutku ga sune rjavi vojščak z držajem sulice v prsa, da se zvrne mladenič, škripajoč z zobmi, v kot. Sedaj se odpro mala vrata, skozi katera pogleda debela glava s šiljastim nosom in navihanimi brki, glava Petra Bošnjaka.

"Imata-li ptičca?" vpraša Bošnjak.

"Imava ga, Peter, imava," se nasmehne rjavi orožnik in pokáže s prstom na Jurija; "pred Bistrom nama je skočil ta mladi piškur v mrežo, a se upira kakor sam vrag, ako ga pomočiš v blagoslovljeno vodo."

"Ne protivi se, golobček moj," reče porogljivo Bošnjak, "veseli se rajše. Ne bo lepšega konjenika od tebe. To se bo milostljivi gospod Tahi veselil, da si se vpisal v njegovo vojsko."

Mladeniču so se dvigala burno prsa. "Molči, vrag!" zavpije Jurij. "Ne grem v Taho vojsko, ker sem svobodnjak, zatožil ga bom, kralju!"

"Le toži, golobček moj," nadaljuje Peter, "a k nesreči nima tvoja izbica okna, in kralj te ne bo mogel slišati. Vem, kaj te peče; ženil bi se rad, mladenič!"

"Jana, moja Jana!" zajeci mladenič obupno.

"Le počakaj," reče Bošnjak, "saj si še mlad. Čez pet ali šest let, ko se povrneš, bo imela ptica več perja, takrat se boš ženil, ako ti Turki ne očesajo glave. Pojdimo, možje, pojdimo, a ti, svobodnjakec moj, lahko, sladko noč!"

Vojaka sta šla za Petrom, ki zaklene vrata, in Jurij ostane sam na goli zemlji v temni ječi Taho vojske na Susjedgradu. Zamolklo stokažoč od obupnosti nasloni vročo glavo na hladni kamen, da ne znoji, in molji, naj mu Bog obvaruje zdravo pamet za maščevanje.

VIII.

Glasi jok nesrečnih mater se je razlegal po vaseh: grenke solze so močile prvi hrvaških kmetov. Na konopcu je gnala surova četa Taho vojščakov v vojake mladeniče, kmečke in svobodne. Stokrat se je izvila iz kmečkih prs kletev proti visokim stolpom Susjeda. Po Juriju Mogajiču rablji niso povpraševala, a povpraševal je Gubec, povpraševala je Jana. A brezuspešno, nikjer ni bilo ne duha ne sluha po Juriju. Ponoči je bil odšel iz Brdovca, a ni dospel v Stubico. Ni ga bilo nikjer, kakor da ga je odnesel veter.

Gubec je stal sredi dvorišča, roke

je imel v boku in gledal srepro v zemljo.

"Da," zašepče polglasno, "rekel mi je: 'To boš kmalu videl'. Da, da, tu vmes je Taho roka."

Pred Gubcem je stala in plakala Jana, na klopi pod orehom pa je sedel sklonjeno glavo slepi Jurko. Jana je pritisnila roki na prsi in ihtela na ves glas, goste solze so ji lile iz zateklih oči po obrazu. Naposled poklekne, objame obupno Gubčeva kolena in zahti, prijemši se z roko za glavo:

"Rotim vas pri živem Bogu, rotim vas pri krvi Jezusovi, pomagajte, bote Matija; ako vi ne pomagate, ne pomorejo mi niti angelji nebeški."

"Umiri se, Jana," reče Gubec, položivši roko na glavo nesrečne mladenke in debela solza mu stopi v oko, "še nekaj bom poskušil."

In vdrugič gre Matija na Susjed in z njim tudi brdovski župnik Ivan Babič. V gradu in pod gradom so se gnetli konjeniki, še to noč pojde gospod Tahi s to četo na Ogrsko. Gospodar Susjedgradski ju pusti predse. Najprej je prosil Gubec, potem pa duhovnik, naj za božjo izpusti Jurija.

A Tahi odgovori mirno: "Čudim se vama, kako da zahtevata od mene Jurija, ko bi moral od vaju zahtevati in vprašati kje da je. Nate, Matija, sem se bil grozovito razljutil, a sem se premislil. Istina, Jurij je svobodnjak; ne potrebujem ga. V mojem gradu ga ni. Naj se svobodno ženi. Z Bogom!"

Kmet in duhovnik sta se vrnila z žalostnim srcem v Brdovec.

"Ali se ni gospod zlagal?" vpraša kmet.

"Gotovo, brez dvojbe."

Tedaj pride mimo njiju mladi Andrej Horvat, izpodeni sluga gospe Ursule.

"Andrej," ga pokliče Gubec, "pojdi sem, moram ti nekaj povedati. To noč pojde Tahi s četo na Ogrsko."

"No, in?" vpraša Andrej.

"Teci, kar te neso noge, k Susjed. Skrij se v sumo nad cesto, po kateri mora priti vojska iz vasi."

"Čemu to?"

"Se hočeš osvetiti Tahu?" vpraša Gubec.

"Stokrat, če je treba," vzklikne Andrej.

"Dobro; stori, kar sem ti rekel, in ko pride vojska mimo, zakličti iz gosčave na vse grlo te-le besede: 'Mogajič, Jana te kliče! Dobro pazi, ako se bo kdo odval. Poizvedi, koliko orožnikov je ostalo v gradu. Potem se pa vrni kar najhitreje tu sem in me poišči v hiši Elije Gregoriča.'"

Andrej zija in gleda nekaj časa s čudom Gubca, potem pa pokima z glavo in steče po cesti proti Zaprešiču, Gubec pa se poslovi od župnika in jo zavije v hišo botra Elije.

Počasi so tekle nočne ure in potihogovorec sta sedela za mizo Matija in Elija. Otroci so se že davno vlegli k počitku. Že je bila dogorela prva trska, a Katarina zatakne za kol drugo ter si mane zaspane oči. Naenkrat zalaja pes, kmeta vzdigneta glavi in hipoma potrka nekdo na okno. Katarina mu odpre in v sobo stopi Andrej ves zaprašen, s težko sapo in se vrže na kol, kakor kamen, izdahivši: "Ah!" in si obriše z rokavom znoj po čelu.

"Govori!" reče Matija, dvignivši se napol za mizo.

"Dajte mi vina!" zajeci Andrej, seže po vrču in ga izprazni do dna. "Hvala Bogu, da sem tu. Poslušaj! Pridem do Ivanca. Ondi zapustim cesto in krenem navkreber. Na polovico brda sem ril ob cesti skozi šipek, grmovje in trnje. Pogledite, roke imam vse krvave. Pri cerkvi svetega Martina se spustim v klanec, a pozneje dospem na drugi breg ravno nad cesto, ki pelje v Zagreb. Zelo strm je in šuma je tam gosta. Na drugi strani je stal na brdu grad Susjed z razsvetljenimi okni, kakor črn, rogat maček z ognjenimi očmi. Doli v selu so goreli ognji, okoli njih pa so se gnetli konjeniki. Čul sem natanko, kako so vpili in kleli in kako so žvenketale sablje. Spelzal sem na star, debel gabel. Tu gori sem ležal med vejami na trebuhu, kakor mačka, ko preži na vrabca. Naenkrat zatrobijo v gradu trobenta, a za njo deset trobent v vasi. Konjeniki so se zbrali v vrste, sablje in sulice so se lesketale v mesečini. Grajska vrata se odpro in skozi nje pride četa. Na čelu je jezdil debel konjenik z velikim klobukom. Videl sem samo njegov črn obris na obronku brda. To je bil Tahi. Bog naj ga ubije! Za njim so jezdili drugi konjeniki v orožju, a bilo je tudi dosti pešcev brez orožja, ki so jih vodili pred seboj na vrvi. To so bili naši mladeniči, ki jih je bil Tahi s silo gnal v vojsko. Uhi! grlo me peče, dajte mi vina!"

"Pij, potem pa pripoveduj dalje," zakliče Gubec, ozri se na Andreja.

"Sedaj krene," nadaljuje Andrej, potem ko se je pokrepčal, in tleskne z jezikom, "vsa četa in Tahi na cesto proti Zagrebu. Že je bila četa skoro pod menoj. Stisnem glavo med gabrove veje in zavpijem na ves glas: 'Jurij Mogajič, Jana te kliče! Nato se odzove iz čete bolesten glas: 'Jana, moja Jana!' in eden izmed pešcev se zgrudi na zemljo."

"Ha," udari Gubec ljuto s pestjo ob mizo, "to je Jurij, moj Jurij!"

(Dalje prob.)

ZA KRATEK ČAS.

Tast: Torej danes si postal moj zet. Upam, da si z današnjo poroko končal dosedanje življenje in da ne storiš nobene dosedanje neumnosti več.

Zet: Obljubljam! Današnja je bila zadnja!

Prva mati: Naš fant potrebuje vsako solsko leto nove učne knjige.

Druga mati: Oh, naš fant pa ima že tri leta ene in iste knjige in še so povsem nedotaknjene.

Na dakotskih farmah, Prvi farmar: "Moj hlapec je bil gotovo v stari domovini v kakej pisarni." Drugi farmar: "Kako to?" Prvi farmar: "Že večkrat se je zmotil pri kidanju gnoja v hlevu, da je hotel zataktni vile za — ušesa."

V šoli, Učitelj: "Kaj si mislite, če slišite koga reči: 'Človek bi iz kože skočil!'" Korel: "Da to ni nič nevarnega, ker ni še nihče tega storil!"

Predrzen natak. Tujec v hotelu pri kosilu: "He, natak — ta žemlja je že tri dni stara!" Natak: "Čemu pa niste prišli že predvčerajšnjim?"

DRAŽBNA PRODAJA 15 AKROV.

Tri milje južno od sodišča na S. Chicago St. bomo prodali 15 akrov zemlje na dražbi. Zemlja je N. E. Corner of N. E. Quarter of Section 33. Prodaja bo v soboto 17. nov. ob poldveh pop.

Na zemlji je hiša s 8 sobami, vse moderno, velik hlev in druga gosp. poslopja. Prodaj, ker se nastanim na svoji farmi 2 milji južno od te zemlje.

To je lep prostor za človeka, ki hoče mirno živeti s družino.

Deset odst. se plača takoj, a ostalo pa kasneje po dogovoru. Pet in pol obresti na letne obroke. Title guaranteed. — Nicholas Eich, lastnik.

Col. T. J. Cunningham & Sons, Auctioneers.

KILA OZDRAVLJENA.

Ko sem pred leti vzdignil neko deblo, sem se bil vtrgal. Zdravniki so mi svetovali edino pomoč v operaciji. Pas mi ni pomagal. Konečno sem dobil nekaj, ki me je popolnoma ozdravilo. Leta so prešla, a kila se ni povrnila dasi imam težko delo kot tesar.

Ozdravljen sem bil brez operacije, z gube časa ali sitnosti. Jaz ne prodajam ničesar, pa dam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije! Zgube časa, če mi pišete na Eugene M. Pullen, Carpenter, 485 D. Marcus Ave., Manassas, N. J. Izrežite ta oglas in ga pokažite vtrganim, da mu ohranite življenje ali vsaj preprečite sitnosti, tarnanje in konečno operacijo.

—E. O. T. to March 26.

NOVA MESNICA

ŠRAJ IN ŠEGA

209 Ruby Street Joliet, Illinois

Table with 2 columns: Item and Price. Items include 49 Lb. sack Flour (\$3.00), Pears bushel (1.45), Poultry Feed 100 lbs. (3.85), Lard (28c), Veal Stew (14c), Smoked Butts (32c), White Flyer Soap 10 bars for (55c), Spring Chickens (21 1/2c), Sirloin & Porterhouse Steak (17c), Plate Boiling Beef (14c).

Poleg vse vrste suhega mesa imamo tudi polno zalogo grocerije in naš namen je služiti našim odjemalcem v popolno zadovoljnost in po vedno zmernih cenah. Pridite k nam da prihranite denar.

PAIN-EXPELLER advertisement featuring an image of the product bottle and text describing its benefits for various ailments.

Prof. Jacksona

Pameten Govor

Kdor namerava kupiti peč, bodisi kuhinjsko, na plin in premog skup, ali peč za gretje, bo imel dobiček, če pride v našo prodajalno v sreko, četrtek, petek ali soboto tega tedna, ko bo prof. Jackson razpravjal in dal več pametnega pojasnila v naši prodajalni, kot kdorkoli doslej.

Vredno ga je poslušati, ker zna govoriti podučno in zabavno.

Poehner & Dillman

417-423 Cass St., Joliet, Ill. Phone 119

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz.
Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Rekli steče naprej ter plane urno v sobo, v kateri je sedel Mihael z ostalo družbo. Ondi zakliče, spomnivši se rdečega kontuša (suknje) gospoda Novoveškega: "Kalin je priletel!"

Potem sede k mizi, sklence roke ter stisne ustna, kakor se to spodobi skromni, dobro vzgojeni gospodični.

Volodijevski predstavi mladega prijatelja sestri in Kristini Dragojevski. Ko Novoveški ugleda drugo gospodično, dasi povsem drugačno, ali takisto nenavadno lepo, ga še enkrat obide zbeganost. Zakrije pa jo s poklonom ter seže z roko po brkih, ki mu pa še niso rastle.

Zakroži torej prste nad ustnicami in se obrne k Volodijevskemu, da mu pove namen svojega prihoda. Gospod veliki hetman si je namreč želel, naj pride Volodijevski nemudoma k njemu.

Kakor si je Novoveški domisljal, je zopet grozila nekaka vojna, zakaj hetman je bil ravnokar prejel nekoliko pisem. Pisali so mu namreč gospod Vilčkovski, gospod Silnički, polkovnik Pivo in drugi poveljniki, nastanjeni na Podolju in Ukrajini; poročali so o krimskih dogodkih, ki niso obetali nič dobrega.

"Kan sam in sultan Galga, ki je pri Podgajcu z nami sklenil mir," nadaljuje Novoveški, "se hočeta držati pogodbe, toda v Budzjaku že šumi kakor v panju; belograjška orda se tudi upira ter neče slušati ne prvega ne drugega..."

"Gospod Sobijeski me je že obvestil o tem ter me vprašal za svet," odgovori Zagloba. "Kaj tam govore sedaj o pomladu?"

"Pripovedujejo, da se s prvo travo ti črvi razležijo in da jih bo treba potepati," reče Novoveški.

Ob teh besedah se postavi kakor okrutni sin Martov ter si jame vihati zelene brke tako, da mu je kar gozenja ustnica zardela.

Barbka, ki ga je pozorno gledala, je to takoj zapazila. Pomerknila se je nekoliko nazaj, da bi je Novoveški ne videl, ter se delala, kakor bi si vihala brke.

Gospa stolnikova jo je pokarala s pogledom, toda ob tem se je jela tresti, le izteka dušiča smeh; gospod Mihael si je tudi grizel ustnice, in Dragojevka je povesila oči, da so ji njene dolge obrvi delale senco na licu.

"Mlad človek ste," reče Zagloba, "toda že izkušeni vojak."

"Imam dvaindvajset let in ne pretiravam, ako rečem, da že sedem let služim domovini; zakaj že kot petnajstleten dečak sem pobegnil iz šole," odgovori mladenič.

"Toda po stepi in travo hodil in napada Tatarje kakor kanja snežne jerebice," doda Volodijevski. "To ti je izaboren gonjač. Tatar mu ne uide na stepi."

Novoveški se je ves zardel od veselja, da so ga vpriči gospodičen hvalila tako slavna usta.

Bil pa je to ne samo stepni jastreb, nego tudi zal, od vetra nekoliko zagorel mladenič. Na licu je imel obronek od uhlja do nosa; to rano mu je bila prizadela sablja. Oči so mu bile bistre, javene zreti v daljo, nad njimi so se zrastle zelo črne obrvi kakor tatarski lok. Na že močno plešasti glavi je imel dolge nepočesane lase. Barbki je bil po glasu in postavi vseč, toda navzlic temu ga ni nehala oponašati.

"Prosim," reče Zagloba. "Prijetno je nam starim, ako vidimo, kako raste nas vreden mlajši rod."

"Ni vas še vreden!" de Novoveški.

"S slavo in skromnostjo. Kmalu bomo videli, da vam bo poverjeno poveljništvo manjših oddelkov."

"Kaj še!" zakliče Mihael. "Saj je bil že poveljnik ter je napadal sovražnika na svojo roko!"

Novoveški je tako močno jel vihati "brke", da si je skoraj odtrgal goretno ustnico.

Barbka ni odmevnila oči od njega ter je tudi dvignila obe roki k licu in ga posnemala v vsem.

Toda bistri vojak je kmalu zapazil, da se oči vse družbe obračajo na ono stran, kjer je sedela gospodična, ki jo je bil videl na levstvi, in takoj si je domislil, da se ondaj snuje nekaj zoper njega.

Delal pa se je, kakor ne bi bil opazil ničesar, se razgovarjal dalje ter iskal brkov po stari navadi; nato pa se je zdajci obrnil tako urno, da se Barbka ni utegnula obrniti od njega, niti rok spustiti z obraza.

Pa se je tudi zardela do ušes ter nevede, kaj naj stori, vstala s sedeža. Vsi so bili očito v zadregi; za trenutek je nastal molk.

Zdajci pa se udari Barbka z rokami po sukničji ter reče z zvenčim glasom:

"Tretja zadrega!"

"Vrta moja gospodična!" reče Novoveški živo. "Tako sem zapazil, da

se nekaj godi za mojim hrbtom. Priznam vam, da si že želim imeti brke, in ako jih ne dočakam, se to zgodi le zaraditega, ker padem za domovino; zato pa zaslužim, da se razjočete po meni, ne pa da se mi smeje." Barbka je stala s povešenimi očmi. Odkritosrčne besede vojake so jo še bolj osramotile.

"Morate ji odpustiti, gospod," reče Zagloba. "Sicer je še plaša, ker je mlada, toda srce ima žlato!"

A Barbka, kakor bi potrdila Zaglobove besede, šepne takoj: "Prosim vas, oprostite mi... gospod..."

Novoveški jo nemudoma prime za roke ter jih jame poljublja.

"Za Boga, gospodična, ne žalite se zaraditega! Saj vendar nisem barbar. Sam sem dolžen prositi oprostbe, ker sem si vam drznil pokvariti zabavo. Mi vojaki pa uganjamo takšne ničemerosti! Mea culpa! Še enkrat poljubim to roko in ako jo imam poljublja do tle, dokler mi, gospodična, ne odpustite, pa vas prosim za rane božje, ne odpustite mi do večera!"

"O kako vljuden plemič je to! Ali vidiš, Barbka?" reče gospa Makoveška. "Vidim!" odgovori Barbka.

"Je že dobro!" zakliče Novoveški. "Po teh besedah se zravna ter jako samosvestno seže po brkih, toda takoj se zave in se sam spusti v glasen smeh; za njim se zasmeje tudi Barbka z drugimi vred. Veselje prevzame vse. Zagloba je zapovedal prinesiti steklenice iz Kettingove kleti, in vsi so se dobro imeli. Gospod Novoveški je rožljajal z ostrogami in si s prsti česal lase; čimdalje bolj zaljubljen je ogledoval Barbko. Zelo mu je prijala. Bil pa je tudi zgovoren in ker je bival pri hetmanu, je imel tudi kaj pripovedovati.

Pravil jim je torej o zboru "convocationis", o njegovem koncu in o tem, kako se je v senatorski sobi na velik smeh poslušalcev razsula peč. Naposled je odšel po obedu, odnašajoč v očeh in v duši spomin na Barbko.

VIII.

Še istega dne se oglašali mali vitez pri hetmanu. Ta ga sprejme in reče takoj:

"Moram poslati Rušiča v Krim, da pogleda, kaj se tam godi in da opomni kana, naj ostane zvest pogodbi. Ali hočeš novič stopiti v službo ter prevzeti poveljništvo za njim? Ti, Vilčkovski, Silnički in Pivo boste pazili na Doroša in na Tatarje, katerim ni nikdar moči popolnoma zaupati."

Volodijevski se užalosti. Saj je vendar prebil cvet mladosti in službi. Dolga desetletja ni našel miru, živel je v ognju, v dimu, v trudu; prebdel na tisoče noči brez strehe nad glavou, brez perišča slame pod glavou. Bog sam ve, kakšno kri je že prelivala njegova sablja. Ni se stalno nastanil, niti se oženil. Oni, ki so imeli stokrat manj zaslug, so že uživali "bene merentium" (pokojnino); dosegali so čast, dobre službe in starostva. On pa je bil bogatejši takrat, ko je začel služiti, nego sedaj. A vendar so hoteli novič pometati z njim kakor s staro metlo. Dušo je imel raztrgano na dvoje; komaj je našel nežne roke, ki so mu jele obvezovati rane, kar mu zopet zapovedujejo, naj se pripravi ter zdrija črez puščavo, na daljno mejo poljske ljudovlade, brez ozira na to, da mu je duša tako utrjena. Ako ne bi bilo onega klatenja in službe, pa bi bil vsaj nekoliko let lahko živel skupaj s svojo Anico.

Ko je pomislil na vse to, je začutil v duši veliko bridkost; toda ker se mu ni zdelo prikladno, da bi se izgovarjal in se ogibal službe, je odgovoril kratko: "Pojdem."

"Toda hetman mu reče: "Nisi še v službi, torej lahko odstopiš. Sam veš najbolje, ali ni zate še prezgodaj?"

Volodijevski pa mu reče: "Niti umreti bi mi ne bilo prezgodaj!"

Gospod Sobijeski nekolikokrat prekorači sobano, naposled se ustavi pri malem vitezu ter mu zaupno položi roko na ramo.

"Ako se ti solze doslej še niso posušile, pa ti jih posuši veter na stepi. Boril si se, vojak, vse svoje življenje, pa se bori še dalje! Ako ti pride kdaj na misel, da so te pozabili, da ti niso dali počitka, da si nisi prisluzil pečenke nego suhi kruh, ne starostva nego rane, ne počitka nego trpljenje, pa stisni zobe in reci: 'Tebi, domovina!' Druge tolažbe ti ne dam, ker je nimam. Dasi nisem duhovnik, ti vendar lahko zatrjujem, da dosepeš v tej službi na starem, ogoljenem sedlu dalje nego drugi v sijajnih kočijah in da se naposled odpro pred teboj vrata, ki ostanejo zaprta drugim."

"Tebi, domovina!" ponovi v duši Volodijevski, obenem začuden, kako

je mogel hetman tako dobro pogoditi tajne njegove misli.

"Nečem govoriti s teboj kakor s podložnikom, ampak kakor s prijateljem, da, kakor oče s sinom. Že takrat, ko smo bili še v ognju pri Podhajuju in še prej na Ukrajini, ko smo komaj zmagovali sovražnika, in tukaj v srca domovine, kjer so ljudje, zavarovani za našim hrbtom, svobodno živeli ter iskali svojega dobička, mi je prihajalo večkrat na misel, da se mora ta ljudovlada pogubiti. Svojevoljnost ima preveliko moč nad redom, javna blaginja se mora umekniti zasebnim koristim... Kaj takšnega nimajo nikjer v tej meri. Evo, te spletke so me grizle podnevi na polju in ponoči, ko sem opihal v šatoru. Mislim sem si: No, mi vojaki poginjamo!... Dobro!... To je naša dolžnost in naša usoda! Toda ko bi vsaj vedeli, da s krvjo, ki nam teče iz ran, dosežemo tudi rešitev! Ne, tudi te tolažbe ni bilo. Težki so bili oni dnevi, ki sem jih prebil pri Podhajuju, dasi sem tovarišem kazal veselo lice, sicer bi si bili mislili, da sem že obupal o zmagi. Ljudi ni — sem si mislil — zlasti takšnih ne, ki bi resnično ljubili domovino! In pri tem mi je bilo, kakor bi mi bil kdo nož zasajal v srce... Nekoč pa — bilo je to poslednji dan v podhajskem taboru — ko sem vas dvetisoč posljal v napad na šestindvajset-tisoč Tatarjev in ko ste v gotovo smrt zdrijali s takšnim krikom in veseljem kakor na gosti, mi je prišlo zdajci na misel: Ej, ti moji vojaki! In kamen se mi je odvalil od srca, v očeh se mi je razjasnilo. 'Tile', sem rekel, 'umro iz čiste ljubezni do matere domovine, ti ne pojdejo k izdajcem; iz njih napravim vzvišeno bratovščino, iz njih napravim šolo, v kateri se bo učil mlajši rod ljubezni do domovine. Po njih se prerodi ta nesrečni narod, da bo nesebičen, da se ne bo spominjal svoje glavnosti, da postane kakor lev, čuteč v udih kruto moč, ter napolni svet s čudenjem. Takšno bratovščino napravim iz svojih vajakov!'"

Pri teh besedah se Sobijeski sam razvname, dvigne glavo, podobno glavi rimskega cesarja, razprostre roke in zakliče:

"Gospod! Ne piši nam na naš zid: 'Mane tekel, fares!' nego dovoli, da se mi prerodi domovina!"

Nastane trenutek molčanja.

Mali vitez je sedel s povešeno glavou ter čutil, da se tresne po vsem životu.

Hetman je hodil nekaj časa z urnimi koraki po sobi, naposled pa se je ustavil pred malim vitezom.

"Zgledov je treba," pravi, "vsak dan zgledov, ki bodo bodli v oči. Volodijevski! Tebe sem prvega izmed vseh prišel tej bratovščini. Ali hočeš biti njen člen?"

Mali vitez vstane ter objame hetmanova kolena.

"Evo!" reče z ginjenim glasom. "Ko sem začel, da mi je novič oditi, sem si mislil, da se mi godi krivica in da potrebujem časa za pomiritev svoje bolestiti. Sedaj pa vidim, da sem grešil, ter se kesam te misli in od stida niti ne morem govoriti..."

Hetman ga molče objame.

"Res nas je le majhno perišče, toda drugi pojdejo po našem zgledu."

"Kdaj naj grem?" vpraša mali vitez.

"Lahko grem celo na Krim, ker sem bil že tam."

"Ne," odgovori hetman. "Na Krim pošljem Rušiča. Tam ima pobratimce in soimenice, očito bratrance, ki jih je še v nežni mladosti odnesla voda, ki pa so se poturčili ter dosegli ondi visoko čast. Ti mu pojdejo v vsem na roko. Tebe pa potrebujem na bojišču, zakaj nikogar ni, ki bi ti bil enak v gonji na Tatarje."

"Kdaj naj grem?" ponovi mali vitez.

"Najkasneje v štirinajstih dnevih. Moram se še pomeniti z gospodom krajevim podkanceljarjem in z gospodom blagajnikom, da pripravita Rušiču pisma in navodila. Toda hiteti hočem, te bodi pripravljen."

"Jutri bom že pripravljen."

"Bog ti povrni dobro voljo, toda tako hitro ni treba. Ne pojdeš pa tudi za dolgo, zakaj za volitve, ako bomo imeli mir, te bom potreboval v Varšavi. Ali si že čul o kandidatih? Kaj se govori med plemstvom?"

"Ravnokar sem šele dospel v svet iz samo-stana, ondi pa ne misljo na posvetne reči. Vem samo to, kar mi je povedal gospod Zagloba."

"Resnica. Lahko dobim pojasnila od njega. Splošno je znan med plemstvom. A komu namerjaš dati svoj glas?"

"Se sam ne vem. Mislim si samo, da nam je treba bojevitega gospoda."

"Evo, tako je, tako! Tudi jaz imam takšnega v mislih, ki bi že s sanim imenom zadajal sosedom strah. Bojevitega gospoda nam je treba, kakršnega je bil Stefan Bator! No, zdravstvuj, vojak!... Bojevitega gospoda nam je treba... To povej vsem... Zdravstvuj! Bog ti vrni dobro voljo!"

Mihael se poslovil in odide.

Spotoma je premišljal. Bil je vesel, da je imel pred seboj še en teden ali dva, zakaj draga mu je bila ta prijaznost in tolažba, ki mu jo je bila prinesla Kristina Dragojevka. Radoval se je tudi ob misli, da se vrne k volitvi, in zato se je že dokaj lažje srca vračal domov. Tudi stepla je imela zanj svoje mičnosti, po katerih je hrepenel nehoče. Tako se je bil privajdal temu

prostranstvu brez konca, kjer se čuti vojak bolj podobnega pticu nego človeku.

"I no, pojdem," si je mislil, "pojdem na te neizmerno stepe, na stanišča in mogile, da bom novič okušal staro življenje, vršil z vojaki pohode, čuval meje, zasledoval spomladni stopinje v travi — i no pojdem, pojdem!"

Spustil je konju uzdo ter jezdit skokoma, zakaj že je zakopnel po ježi, ob kateri mu je žvižgal veter v ušesih. Vreme je bilo lepo, suho, mrzlo. Zmrzli sneg je pokrival zemljo ter škripal pod kopiti ličnega konja. Trde grude zmrzle prsti so kar odskakovale izpod kopit. Volodijevski je dirjal tako, da je strežnik, sedeč na slabšem konju, ostajal daleč za njim.

(Dalje prih.)

Nevarne zveri.

Učiteljica je pripovedovala razredu o nosorogu in njegovih družini.

"Sedaj mi imenujte kake stvari," je rekla, "ki se jim je nevarno približati in ki nimajo rogove."

"Avtomobili!" je rekel brž Mihec.

POSOJILA.

Kupite premog in zimske potrebščine zdaj. Sposodite si denar od nas in ne tarnajte.

POIZVEJTE!

"The Twenty-Payment Plan."

Izplačalo se vam bo! Naš način vam dovoli posojilo denarja po postavnih obrestih, da plačate celo vsoto v dvajsetih mesečnih obrokih. Lahko vrnete nekaj ali celo posojilo koncem vsakega meseca. Obresti računamo le za oni čas, ko je denar pri vas.

\$2.00 se plača mesečno od \$40.
\$2.50 se plača mesečno od \$50.
\$5.00 se plača mesečno od \$100.

Pridite, da vam pojasnimo "The Twenty-Payment Plan."

Mi imamo postavno dovoljenje od države Illinois in smo pod nadzorstvom države, da se lahko jamči pošteno poslovanje vsakemu.

Posojujemo na pohoštvo, klavirje, viktrole, živino in razno drugo blago, katerega ne premaknemo.

Pridite, pišite ali telefonajte nam.

STATE LOAN COMPANY,
(Not Inc.)
403 Joliet National Bank Bldg.
4th Floor :: Chicago Phone 154.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljša sveža in prekajena klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

ATLAS — ZASTONJ.

Še imamo nekoliko ročnih atlasov celega sveta, katere damo zastonj onim naročnikom, ki pošljejo \$2.00 naročnine, če za atlas vprašajo.

Posebno v sedanjem času je jako priročno imeti tak atlas, ko se pojavljajo velezanimivosti po celem svetu.

Posljite \$2 za naročnino takoj, da dobite atlas zastonj predno zaloga poudide.

UPRAVA AMER. SLOVENCA.

KJE JE MOJ BRAT TEFAN BREZOVAR? Pred 3. leti je bil v Pittsburg, Kansas. Prosim rojake, da mi naznanijo njegov naslov ali se mi naj sam javi. Frank Brezovar, 706 N. Ottawa St., Joliet, Ill. 10013

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kuchar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Peiric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak,
John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

Tudi društvo ima že nad \$2,900.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 3088.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača tako ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

DENAR V STARO DOMOVINO

to je: v Avstrijo in Nemčijo, se zdaj ne more pošiljati.

Pošljemo pa denar vojnim ujetnikom in drugim v

ITALIJO, RUSIJO IN FRANCIJO istotako v one kraje na Primorskem, ki so zasedeni od Italije.

Kadar pošljete denar, priložite tudi naslov, ki ga je prejemnik sam napisal, da se preprečijo morebitne pomote.

AMERIKANSKI SLOVENEK,
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso * * * vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

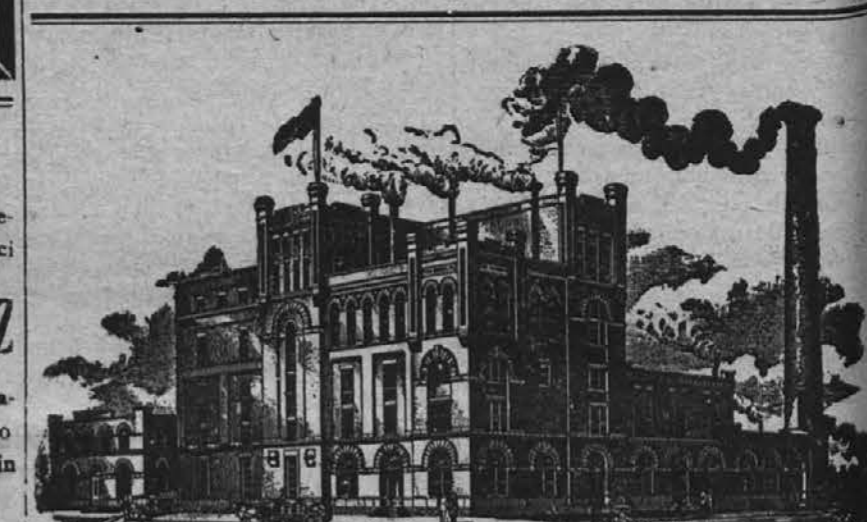
STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chl. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113. Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.